

Cala d'en Sardina i Puig des Camp Vell

Per Oliver Martínez

Des de quasi la població de Sant Antoni de Portmany, a l'oest d'Eivissa, fins a la Cala de Sant Vicent, al sector nord-oriental de l'illa, trobam una extensa àrea d'alts penya-segats i extensos pinars barrejats amb conreus de secà anomenada els Amunts, sens dubte un important reservori de biodiversitat amb traços de la cultura tradicional eivissenca més autèntica.

Entre dues de les parròquies existents a aquesta àrea natural, Santa Agnès de Corona i Sant Mateu d'Aubarca, hi ha un dels indrets més espectaculars de tots els Amunts d'Eivissa: la Cala d'en Sardina i el Puig des Camp Vell. Per arribar a la zona ens dirigirem per la carretera asfaltada que uneix les dues localitats abans esmentades fins arribar a un camí de terra, situat a mà esquerra, que condueix a un dels hotels

rurals de la zona situat a la finca de Can Pujolet.

Una vegada iniciem el passeig per aquesta pista cap al nord, travessarem diversos conreus agrícoles, els quals ens oferiran les primeres observacions d'ocells de zones obertes. Segons l'època de l'any en veurem unes espècies o d'altres; així, a l'hivern el coa-roja (*Phoenicurus ochrurus*), el gavatxet roig (*Erithacus rubecula*), el tord (*Turdus philomelos*), la griva (*Turdus viscivorus*) o la titineta (*Motacilla alba*) seran fàcils d'observar. Igualment, a la resta de l'any trobarem el xoriguer (*Falco tinnunculus*), el cagàmanec (*Saxicola torquatus*), el capsigrany (*Lanius senator*) al període estiuenc o alguns fringíl·lids com la cadenera (*Carduelis carduelis*) o el pinsà (*Fringilla coelebs*) a l'hivern.

Una vegada passat per davant de l'hotel rural, el camí s'estreny momentàniament per murs de pedra seca i condueix el passejant a un canal format per feixes, les quals són l'avantsala del dens pinar que domina l'imponent costa agresta d'aquest sector dels Amunts. Una vegada dins l'arbrat, el camí traça diverses corbes fins arribar a una petita explanada des d'on podrem gaudir de les impressionants vistes de la Cala d'en Sardina.

Els escarpats penya-segats que descendeixen per la cara nord del Puig d'en Joan Andreu, amb quasi 400 metres d'altitud fins a la mar, com també la resta dels penyals són l'hàbitat d'ocells com l'orenella de roca (*Hirundo rupestris*), la mèrlera blava (*Monticola solitarius*) o altres espècies emblemàtiques com el falcó reial (*Falco peregrinus*) o l'escàs corb (*Corvus corax*) que, possiblement, té en aquest territori una de les darreres parelles reproductores d'Eivissa.

Una volta reprenem el camí en direcció nord-oest, ens conduirà cap al Puig del Camp Vell passant per una petita àrea de garriga de romaní i savines on serà fàcil detectar la presència de l'endèmic enganyapastor coallarga (*Sylvia balearica*). De

Enganyapastor coallarg, *Sylvia balearica*

Casa d'abelles

nou al pinar podem observar o escoltar alguns ocells forestals com la satgeta (*Troglodytes troglodytes*), el reietó (*Regulus ignicapillus*), el garrafó (*Serinus serinus*) o el trencapinyons (*Loxia curvirostra*) el qual manté una bona població als pinars de la zona. L'àguila calçada (*Aquila pennata*) també és habitual observar-la sobrevolant els pinars i conreus durant l'hivern i als passos migratoris.

Una vegada arribem des del carrerany a la pista que puja al Camp Vell podem aprofitar, abans de descendir, per anar al cim del puig on hi ha una torre de vigilància d'incendis forestals, i gaudir des dels seus 400 metres d'altitud d'una de les vistes més espectaculars de l'illa. D'aquesta manera podrem veure cap

al sud, a la llunyania, l'illa veïna de Formentera, passant per la ciutat de Vila o, posant la vista cap al sud-oest, el cim de l'illot des Vedrà. Durant el camí de baixada fins arribar de nou a la finca de Can Pujole anirem trobant nombrosos vestigis dels diferents usos tradicionals i d'aprofitament del bosc que es feien fins meitat del segle passat. Un autèntic museu etnogràfic a l'aire lliure on trobarem les tradicionals cases d'abelles de forma cilíndrica i construïdes, entre altres materials, amb branques de savina i restes de posidònia, o forns de pega d'on s'obtenia el quitrà a partir de la reïna extreta del pins parats existents a la zona, els quals es distingeixen de la resta de pins bords per la característica morfologia de l'arbre mancat de la seva guia

principal o cimerol a causa de l'acció de l'home. En resum, un itinerari per un bell paratge natural que ofereix uns espectaculars paisatges, a la vegada que ens convida a conèixer una mica més l'estreta relació que ha tingut el ser humà amb el medi natural durant dècades. •